

Sygn. akt II CSK 590/12

POSTANOWIENIE

Dnia 9 maja 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka (przewodniczący)

SSN Marian Kocon (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z wniosku T. W. i S. W.

przy uczestnictwie H. W.

o wpis do księgi wieczystej w dziale III prawa osobistego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 9 maja 2013 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy S. W.

od postanowienia Sądu Okręgowego w P.

z dnia 27 marca 2012 r.,

oddala skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 27 marca 2012 r. oddalił apelację wnioskodawców T. W. i S. W. od postanowienia Sądu Rejonowego w P. oddalającego wniosek o wpis w dziale III bliżej oznaczonej księgi wieczystej prawa osobistego wynikającego z § 3 aktu notarialnego dołączonego do wniosku. Ustalił, że według jego treści S. W. działający w imieniu H. W. oświadczył, iż składa jej synowi T. W. oraz jej mężowi S. W. ofertę darowizny opisanych nieruchomości, oraz że oferta ta jest ważna do 31 grudnia 2095 r. i wiąże strony oraz ich następców prawnych. Uznał, że to oświadczenie nie jest równoznaczne z zobowiązaniem się H. W. do przeniesienia pod tytułem darmym własności objętej księgą wieczystą nieruchomości na rzecz wnioskodawców, a tym samym nie „rodzi” po ich stronie roszczenia podlegającego ujawnieniu w księdze wieczystej.

Skarga kasacyjna wnioskodawcy S. W. od postanowienia Sądu Okręgowego – oparta na obu podstawach z art. 398³ k.p.c. – zawiera zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c., art. 16 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tekst jedn.: Dz. U. z 2001 r. Nr 124, poz. 1361 ze zm. – dalej także: "u.k.w.h.") i zmierza do uchylecia tego postanowienia oraz orzeczenia zgodnie z wnioskiem, bądź przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Według art. 16 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece, w księdze wieczystej w wypadkach przewidzianych w przepisach ustawowych poza prawami rzeczowymi mogą być ujawniane prawa osobiste i roszczenia. Z unormowania tego przepisu wynika, że zasadą jest ujawnienie w księgach wieczystych praw rzeczowych, zaś jedynie wyjątkowo możliwy jest wpis prawa osobistego i roszczenia. Owe wyjątki wymieniono w ustępie drugim art. 16 u.k.w.h., zaznaczając poprzez zwrot „w szczególności”, iż ich wyliczenie nie ma charakteru zamkniętego. Przy czym, wbrew odmiennemu pogładowi skarżącego, do ujawnienia prawa osobistego lub roszczenia konieczny jest przepis rangi ustawy wyraźnie dopuszczający taką możliwość. Przemawia za tym wykładnia językowa art. 16 ust. 1 u.k.w.h., a mianowicie użyte w tym przepisie sformułowanie

„w wypadkach przewidzianych w przepisach ustawowych”, które w języku polskim jednoznacznie oznaczają, że jakiś przepis rangi ustawowej musi w wyraźny sposób zezwalać na ujawnienie danego prawa osobistego czy roszczenia. Jednym z nich jest art. 16 ust. 2 u.k.w.h.

Sąd odwoławczy zasadnie przeto aprobował pogląd, że wniosek o wpis prawa osobistego wywodzonego przez skarżącego z określonej przez niego oferty darowizny ujętej w § 3 aktu notarialnego dołączonego do tego wniosku nie podlegał uwzględnieniu już choćby tylko z braku stosownego przepisu zezwalającego na jego ujawnienie w księdze wieczystej. I dalej, że niepodobna wywieść z treści tej oferty roszczenia wnioskodawców o przeniesienie własności nieruchomości podlegającego na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 2 *in principio* u.k.w.h. ujawnieniu w księdze wieczystej.

Z tych przyczyn orzeczono, jak w postanowieniu.